

prima instanță, Judecătoria Edineț, sediul central
judecător: G.Bîrsan
instanța de apel, Curtea de Apel Bălți
judecători: I.Grosu, A.Corcenco, A.Ciobanu

dosarul nr. 2rac-388/2017

DECIZIE

29 noiembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva, Iurie Bejenaru,
Dumitru Mardari, Galina Stratulat

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fermprogres”,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Fermprogres” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldova Zahăr” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2017, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Moldova Zahăr”, casată hotărârea Judecătoria Edineț, sediul central din 27 februarie 2017 și emisă hotărâre nouă de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 21 aprilie 2016 SRL „Fermprogres” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Moldova Zahăr” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a menționat că, a prestat pârâtei servicii de transport, însă ultima nu a achitat plata pentru serviciile de care a beneficiat, înregistrând la situația din 25 ianuarie 2016 o datorie în sumă de 48 600 lei, constatată în baza facturii fiscale nr.DV0195858 din 21 mai 2014.

Luând în considerație că pârîta până în prezent, din motive necunoscute nu a achitat datoria, acesta urmează a achita și dobânda de întârziere prevăzută de art.585 Cod civil, în sumă de 18 161,74 lei, calculată pe perioada 08 august 2014-13 aprilie 2016.

Sușține că la 13 aprilie 2016 datoria totală a pârâtei constituie suma de 66 761,74 lei, dintre care datorie în sumă de 48 600 și dobânda de întârziere în mărime de 18 161,74 lei.

Remarcă că conform prevederilor legale a înștiințat pârâta despre neexecutarea obligațiilor, expediind în adresa acesteia notificarea din 15 iulie 2014, iar ulterior notificarea din 04 februarie 2015 prin care a somat debitorul repetat să achite datoria, fiind preîntâmpinat de asemenea despre consecințele neexecutării notificărilor în cază.

Afirmă că debitorul până în prezent nu a achitat datoria, ba nici un reprezentant al acestuia nu a oferit careva posibilități de soluționare definitivă a litigiului, astfel că pârâta cu rea-credință tergiversează achitarea datoriei.

Solicită încasarea din contul SRL „Moldova Zahăr” în beneficiul SRL „Fermprogres” a datoriei în sumă de 48 600 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 18 161,74 lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț din 11 august 2016 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu SRL „Verg Company”.

Prin hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul central din 27 februarie 2017 a fost admisă acțiunea integral. A fost încasat de la SRL „Moldova Zahăr” în beneficiul SRL „Fermprogres” datoria în mărime de 48 600 lei, dobânda de întârziere în sumă de 25 943,06 lei și cheltuieli de judecată în sumă de 4003 lei. A fost încasat de la SRL „Moldova Zahăr” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 233,44 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul central din 27 februarie 2017, la 23 martie 2017 SRL „Moldova Zahăr” a contestat-o cu apel, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2017 a fost admis apelul declarat de către SRL „Moldova Zahăr”, casată hotărârea Judecătoriei Edineț, sediul central din 27 februarie 2017 și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă. A fost încasat din contul SRL „Fermprogres” în beneficiul SRL „Moldova Zahăr” cheltuieli de judecată în mărime de 1677,21 lei.

La 21 septembrie 2017 SRL „Fermprogres” a depus recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii Judecătoriei Edineț, sediul central din 27 februarie 2017.

În motivarea recursului a indicat că decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, iar instanța nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, concluziile expuse în hotărâre sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și totodată au fost încălcate și aplicate eronat normele de drept material și procedural.

Instanța de apel neîntemeiat a emis decizia în baza contractului nr.744/14 din 11 februarie 2014 prezentat de SRL „Moldova Zahăr”, deoarece acest contract nu este valabil și nu are putere juridică, căci la încheierea acestuia nu și-a exprimat acordul SRL „Verg Company”, or, ultima nu aplicat ștampila pe el, astfel că SRL „Fermprogres” nu a preluat nici o datorie.

Totodată invocă recurenta că instanța de apel neîntemeiat a ajuns la concluzia că intimatul SRL „Fermprogres” a fost citat legal pentru ședința de judecată din 15 iunie 2017, or, conform Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice, sediul recurentului este în or. XXXXX, iar la materialele cauzei lipsesc probe că instanța de apel a expediat citația pe adresa dată.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 12 iulie 2017, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire (f. d. 191), iar din recurs rezultă că a fost recepționată de către SRL „Fermprogres” la 19 august 2017 (f.d.203).

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2017, în termen.

În conformitate cu art. 444 Codul de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) Cod de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să trimită pricina spre rejudecare în instanța de apel în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Actele cauzei denotă că înaintând acțiunea în judecată împotriva SRL „Moldova Zahăr”, SRL „Fermprogres” a solicitat încasarea datoriei în sumă de 48 600 lei, a dobânzii de întârziere în mărime de 18 161,74 lei și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză, prima instanță a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și admiterii acesteia, dispunând încasarea din contul SRL „Moldova Zahăr” în beneficiul SRL „Fermprogres” a datoriei în mărime de 48 600 lei, a dobânzii de întârziere în sumă de 25 943,06 lei și a cheltuielilor de judecată în mărime de 4003 lei, iar în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 233,44 lei.

Judecând apelul declarat de către SRL „Moldova Zahăr”, instanța de apel l-a găsit întemeiat, cu admiterea acestuia și casarea hotărârii Judecătoriai Edineț, sediul central din 27 februarie 2017 cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea depusă de SRL „Fermprogres” a fost respinsă. A fost încasat de la SRL „Fermprogres” în beneficiul SRL „Moldova Zahăr” cheltuieli de judecată în mărime de 1677,21 lei.

Verificând legalitatea deciziei contestate în raport cu prevederile aplicabile la caz și criticile aduse în recurs, instanța de recurs constată că soluția a fost dată de către instanța de apel fără elucidarea pe deplin a circumstanțele cauzei și fără determinarea exactă a naturii juridice a litigiului, criteriu, care presupune prin sine lămurirea completă și certă a situației de fapt sub toate aspectele invocate.

În susținerea acestei opinii se vor reține prevederile art. 118 alin. (1), (3) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii sunt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 130 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege și nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătorească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor.

Iar, conform art. 373 alin. (1) și (2) Cod de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea

și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță; instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea pricinii, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces.

Reieșind din limitele judecării apelului consfințite în norma enunțată, instanța de recurs reține că contrar acestor prevederi, instanța de apel judecând apelul a trecut în mod superficial asupra circumstanțelor cauzei, precum și materialului anexat la dosar, fără a examina sub toate aspectele legalitatea și temeinicia hotărârii supuse apelului, în raport cu regulile și legislația în vigoare.

Astfel, la caz, se va remarca, că deși instanța de apel la adoptarea soluției sale a reținut ca temei de respingere a acțiunii faptul că, prin contractul de preluare a datoriei nr.744/14 din 11 februarie 2014, anexat la materialele cauzei, SRL „Fermprogres” a preluat datoria SRL „Verg Company” în sumă de 48 722,12 lei, pe care ultima o avea față de SRL „Moldova Zahăr”, iar prin urmare nu există o datorie față de SRL „Fermprogres”, nu a verificat faptul dacă contractul de preluare a datoriei este încheiat în forma prevăzută de legislație și are putere juridică.

Or, contractul menționat este semnat de SRL „Moldova Zahăr”, SRL „Fermprogres” și SRL „Verg Company”, însă este aplicată ștampila doar a SRL „Moldova Zahăr” și SRL „Fermprogres”, pe când SRL „Verg Company” nu a aplicat ștampila pe respectivul contract.

Iar, art.122 alin.(1) Cod de procedură civilă, statuează expres că, circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace de probațiune nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace probante.

Prin urmare, instanța de apel urma să verifice dacă contractul de preluare a datoriei nr.744/14 din 11 februarie 2014 este încheiat valabil, poate produce efecte juridice și dacă poate fi admis ca probă în instanța de judecată.

Totodată instanța de recurs reține faptul că, instanța de apel nu a citat legal recurenta-intimata SRL „Fermprogres” pentru ședința de judecată din 15 iunie 2017, or, la materialele dosarului este anexată citația expediată de către instanța de apel SRL „Fermprogres” pe adresa mun. XXXXX (f.d.181), însă conform Extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr.29947 din 04 martie 2015, SRL „Fermprogres” își are sediul în or. XXXXX (f.d.61).

Iar conform art.104 alin.(1) lit.b) Cod de procedură civilă, citația și înștiințarea se expediază în cazul când se citează persoanele juridice, prin împuterniciți, la sediul lor principal conform înregistrării de stat, sau, după caz, la sediul reprezentanței sau al filialei.

În aceste circumstanțe, se atestă că instanța de apel a dat o apreciere unilaterală și superficială cauzei, fără a examina legalitatea și temeinicia hotărârii supusă apelului, în raport cu probele anexate la materialele cauzei și legislația ce guvernează litigiul în cauză.

Ca urmare, este cert faptul că soluția instanței de apel nu conține o argumentare clară din care să rezulte certitudinea adoptării soluției la care s-a ajuns, având o motivare superficială, fără a fi abordate toate aspectele importante în speță, respectiv instanța de recurs fiind în imposibilitatea să exercite controlul judiciar

asupra unei asemenea soluții și să verifice temeinicia și legalitatea hotărârii atacate cu privire la oricare dintre motivele prevăzute de lege.

În concluzie și în sensul art. 6 alin. (1) al Convenției, instanța de recurs ține să menționeze că instanțele de judecată, trebuie, să indice cu suficientă claritate motivele pe care-și întemeiază hotărârile, iar având în vedere caracterul determinant al concluziilor sale să precizeze noțiunile, ce implică o apreciere a faptelor supuse examinării.

De asemenea, noțiunea de proces echitabil impune ca instanța de judecată să nu-și motiveze doar sumar hotărârea sa, ci să examineze efectiv problemele esențiale care-i sunt supuse aprecierii și să nu se mulțumească de a proba pur și simplu concluziile uneia dintre părți.

Reieșind din cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa integral decizia instanței de apel și de a remite pricina spre rejudecare în instanța de apel, deoarece eroarea judiciară nu poate fi corectată de instanța de recurs.

La rejudecarea pricinii instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate și rejudecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Fermprogres”.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 15 iunie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Fermprogres” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Moldova Zahăr” cu privire la încasarea datoriei, a dobânzii de întârziere și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea cauzei pentru rejudecare la Curtea de Apel Bălți, de un alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Valeriu Doagă

judecători

Tamara Chișca-Doneva

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Galina Stratulat